

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A vendéglátó börze.

Pécs, 1900. július 24.

A budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa e hó 14-ére értekezletre hívta meg a magyar kereskedelem, a malmok és a mezőgazdaság képviselőit annak a kérdésnek a megvitatására, hogy az idegen búzát kiküszöböljék-e a határidő üzletből?

A meghívottak e hó 14-én és folytatólag 17-én behatóan tanácskoztak e kérdés fölött, vagyis helyesebben szólva, kifejtették ellentétes nézeteiket, a nélkül, hogy egymást meggyőzniük is sikerült volna. A különböző irányzatok képviselői a személyes érintkezés közben egy hajszálnyival sem közeledtek egymáshoz s így mondhatni, hogy ez a nagyfontosságú értekezlet eredménytelenül végződött.

Igen figyelemre méltó s a kérdést az egyedül helyes világításban feltüntetett cikket közölt erre vonatkozólag a „Közgazdasági Híradó” legutóbbi száma, a melyet a következőkben reprodukálunk:

No lám, a börze vendégeket fogad. És kiket? Az agráriusokat. Meghívta őket barátságos eszmecserére, vagy mondjuk hivatalosan: ánkétre. Az agrárius urakkal együtt akarta megvitatni, hogy a határidő-üzletek lebonyolításánál szabad-e idegen búzát is szállítani, vagy pedig csak magyar búzát?

A dologban van egy kis csalafintaság. Már mint a vendéglátásban.

Megmondom miért. A börze autonom

testület és a törvények keretében azt teszi, ami neki tetszik. Parancsokat nem is fogad, az agráriusoktól meg épen nem. Van jó dolga, hogy ne hallgasson a legvadabb ellenségeire. Ha pedig mégis meginvitálta az agrárius urakat a saját hajlékába, bizonyára nem azzal a gondolattal tette, hogy meghallgatja szépen az agrárius parancsokat és alázatosan engedelmeskedik. Oh nem, tisztában volt a börze, hogy az agráriusokat beszélni hagyja, ő pedig cselekszik, a hogy kedve tartja. De meginvitálta őket két okból. Először azért, mert egy kicsit reakcionárius szellemű fujdogálnak s a börze a maga fölséges szimatjával hamar megérezte, hogy a Széll-kormány jó néven fogja tőle venni, ha legalább úgy tesz, mintha keresné a megegyezést az agráriusokkal. Mert a keresés is elég, mikor a megegyezést megtalálni úgy sem lehet. Meginvitálta tehát először, mert számot vetett az uralkodó áramlattal. Másodszor pedig azért, mert bizott is az erejében és tudta, hogy akármilyen nagyszájú hősök jönnek is hozzá vendégségbe, a börze eszével nem fognak birni. A mint hogy nem is birtak. Szellemi formában csufosabb vereséget nem is szenvedtek emberek, mint ezen az ánkéten az agrárius urak. S a börze fejedelmei kegyesen meghallgatták ugyan az agrárius urak vergődését, de azért az ánkét eredménytelenül végződött s az idegen búza aligha fog számüzetni a határidőüzletekből.

Pedig a magyar búza dolgában, ha

nincs is egészen igazuk az agrárius uraknak, de legalább becsületes a törekvésük.

Miről is van szó? A börzén csinálnak gabona-slusszokat. Mikor a határidő lejárt, a lebonyolításnak két módja között választhat a kereskedő. Fizet, vagy szállít. Ha úgy találja kedvezőbbnek, fizeti a differenciákat, ha pedig az felel meg inkább az érdekeinek, szállítja a gabonát. Erre a második módra nézve a tőzsdének meg van a maga törvénye, a melyhez a kereskedő tartja magát. Megmondja, hogy a szállítandó gabona hetvenhat kilogrammos legyen, a mivel meg van szabva a gabona minősége. Már a gabona provenienciáját illetőleg a börze semmit se mond, semmit sem követel. Legalább eddig semmit sem követelt. Már most a dolog úgy áll, hogy a magyar búza hetvennyolc, sőt hetvenkilenc kilogrammos s így a kereskedő, aki úgy is vesztett, jobb minőséget, szállítana, mint a minőre a börze kötelezi. Keresi tehát a maga jól felfogott érdekében azt a gyöngébb búzát, a melylyel keverheti a magyar búzát és kihozhatja a kikötött hetvenhat kilogrammos minőséget. Ilyen gyöngébb búza pedig akad. A szerb búza ilyen, olykor a román is. A kereskedő így jut el a keverés műveletéhez, így jut el az idegen búza felhasználásához. A tőzsde törvényeit nem sérti vele, még a jogosság ellen se vét, mert hiszen hetvenhat kilogrammos búzát szállít. Ha valamit mégis sért: az csak a magyar búza hitelé. Mert a magyar búza

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Asszonyhűség.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irta: Hegyháti.

Türelmetlenül sétálgattam fel s alá egyik hegyháti vasuti állomás napsütötte, kavicsos perronján, várva a Pécs felé induló személyvonat érkezését.

Végre megszólalt a jelző harang s pár cigaretta ideges elfüstölése után berobogott a várva-várt vonat, a mely engem néhány napi szabadságra volt viendő félévi lelket ölő munka után.

Csakhamar helyet foglaltam egy másodosztályú fülkében. Egyes-egyedül voltam. Kényelmesen elhelyezkedve a bórpanlagon, csapongó képzeletem el-elkalandozott a távol messzeségbe. Egy-egy átélte bohókás kaland édes emléke mosolyt csalt fakó ajkamra, de a vonat zakatolása kiábrándított.

A vonat örült gyorsasággal száguldott a letarolt mezőkön keresztül. A táviró oszlopok szédületes egymásutánban tűnedezték el a nyitott ablak mögött, a melyen perzselőn tűzött be a nap.

X-en egy sikkes asszonyka személyében, utitársal szerencsételtetett a sors szeszélye. Látva a temérdek skatulyát, bőröndöt, a mit egy természetes falusi menyecske szállított gyors egymásutánban a kicsi fülkébe s helyezte el kackiás paraszt eleganciával a polcon, mindjárt tisztában voltam azzal, hogy hölgyem drága férjecskejének vagy most derül fel a szalma özvegységirigylésre méltó hajnala, vagy most készül bealkonyodni.

Utitársnóm lázas sietséggel rakosgatta megszámlálhatlan podgyaszát, miközött elég alkalmam volt alapos szemlét tartani a parányi lábacska körül az igézően fitos orocskáig. Megennivaló, kis baba asszonyka volt. Személyleírását elhallgatom, nem ugyan, hogy szépségét és báját leírni tollam gyengének találja, de ezek az újságolvasó csitri lányok még kifirtatnák, hogy ki volt.

Vagy negyed óráig némán bámultam kíváncsian idomait, de elvégre is, talán csak nem veszi zokon bájos utitársnóm, ha

Megszólítottam.

— Talán fürdőbe, nagysád?

— Nem, talán voltam pár hétig.

— És most haza?

— Igen, — felelt ajkbiggyesztve.

Elhallgattunk.

Tíz perc múlva ő szólalt meg, oly cso-

dálatos behizelgő hangon, hogy szerettem volna lábai elé borulni és

— Istenem, minő fullasztó hőség, ha tudtam volna, még maradok néhány napig, de férjem is irt, hogy jöjjenek.

— Áldom a sorsot, hogy nagysád most utazik, — szóltam.

— Ön kegyetlen.

— Nem vagyok kegyetlen, de önző.

— Hogy értsem ezt?

— Ha nagysád nem ma utazik haza, úgy nem lehettem volna azon igazán végtelen szerencsés helyzetben nagysád társaságában utazhatni.

Utitársnóm most már közlékenyebb lett. Csakhamar egész élettörténetét ismertem, természetesen eltekintve attól, a mit elhallgatott. De azért eleget tudtam. Tizennyolcéves korában férjhez ment, most hároméves házasság, férje bankhivatalnok, majd még egyszer annyi idő mint ő, de azért szerelemből ment hozzá és most is szereti

— Nős ön? — kérdezte hölgyem.

— Nem, — feleltem — és nem is fogok megőstülni soha.

— Ugyan miért? Avagy nem szabad tudnom?

— Nem fogja bántani őszinteségem?

— Korántsem, sőt nyíltsága bizalmat gerjeszt.

sohasem olyan rossz, mint a minőnek a határidőzletekre való szállítás alkalmával látszik. Az a keverék rosszabb, az már nem magyar buza, sőt *egyenesen árt a jó birének.*

S ez vitte nemcsak az agráriusokat, de a magyar buza összes barátait arra a gondolatra, hogy a határidőzletnél a szállításokból ki kellene zárni a szerb és román buzát, vagy a hogy az ánkét magát diplomatikusan kifejezte: az idegen buzát. Már most bizonyos, hogy ez nem a kereskedő érdeke. A kereskedőtől nehéz azt kívánni, hogy a mikor ugyanis veszt, legyen tekintettel a magyar buza jó hírére. De azért a gazdának is igaza van, ha azt mondja, hogy *a keverés és manipulálás tönkre teszi az ő buzájának renomét s ez így nincs rendjén.* — Igaz, hogy a tőzsde mai szokása szerint a kereskedő eljárása föltétlenül legalis, de hát tegyen a tőzsde róla, hogy ezentúl az ilyen manipuláció már ne legyen legalis. Ha autonóm testület, *szánja el magát olyan intézkedésre, mely a magyar buza hitelét nem engedi kicsinyes okokból megsérteni.* S az igazat megvallva, ez a törekvés valamivel őszintébb szívességet is érdemelt volna a börzétől, mint a milyenben részesítette. A kik védték az eszmét: az agrárius szónokok ügyetlenek voltak; a kik támadták: a merkantilista szónokok ravaszok voltak. S így az ánkét nem is használhatott a magyar buzának. Már pedig a magyar buza elég hasznót hajtott már mind a két tábornak s megérdemelte volna tőlük, hogy egyszer az ő hasznára is tegyenek valamit.

Erre a célra még megbékülni is érdemes volna a vendéglátó börzének és a látogató agráriusoknak . . .

Tiszay Dezső.

Pécs, 1900. július 24.

Gyásza van a pécsi Tháliának; gyásza van az egész magyar színművészetnek. Meghalt Tiszay Dezső, a pécsi Nemzeti Színház

— Köszönöm, asszonyom.
— Nos, hát gyónja meg bűnét.
— Szeretek, nem, imádok egy nőt és . . .
— Az nem viszonzozza érzelmeit?
— Nem tudom.
— Nem tudja? Hát még nem is nyilatkozott előtte?
— Nem.
— Ezt rosszul tette, azaz meg kellett volna tennie.
— De nem tehettem.
— Miért?
— Ismeretségem nagyon rövid.
— Az mintegy. A férfinak nyilatkoznia kell.
— És ha elutasítatom?
— Reményelje a legjobbat.
— Akkor is hiába. Az nem lehet az enyém,
— Ugyan, ne legyen oly pessimista. Annak a leánynak is van csak szive.
— De az nem leány.
— Nem leány? Hát?
— Asszony.
— Hm, hm. Akkor nem lehetetlen. Hány éves ön?
— Huszonöt.
— És az az asszony?
— Huszonegy.
— Különös. És szép?

igazgatója, ki a vidéki színigazgatók között elsőrangú, mint színész pedig országoshírű volt és közkedveltségnek örvendett.

Meghalt váratlanul, hirtelen, férfikora délen, diadalainak közepette, éppen akkor, mikor a magyar színészet egyik képviselőjeként Paris felé utazott, hogy ott résztvegyen a világ összes színészeinek kongresszusán.

Meghalt, távol hazájától; távol Pécs városától; távol társulatától és távol életpárjától, kivel együtt a magyar színpad legkedveltebb színészpárja volt.

Meghalt hirtelen, váratlanul, mint a vilámtól sujtott tölgy, melyet derékon tör ketté a gyilkoló ütés.

És megdöbbenve vesszük kezünkbe a tollat, hogy e gyászosan tragikus halálesetet regisztráljuk. Érezzük, hogy most gyenge a tollunk érdemei méltatására; csak azt tudjuk, hogy benne pótolhatatlant veszítettünk.

Huszonötévi színészpályáján arany betűkkel írta be nevét a magyar színészet évkönyvébe. S a milyen kitűnő színész volt, éppen olyan jeles színigazgató is. S különösen nagy érdemei vannak e téren azért, mert az ország nemzetiségi vidékein is állandóan hirdette évente a magyarosodást s társulatával kedvelté tette mindenfelé az idegenajku népek között is a magyar színészetet, a hol csak megfordult. És kedves, egyenes jellemű, nyílt ember volt, kit a társaságokban nagyon kedveltek s kit elfeledni nem lehet S mint férj, mintaképe volt a szerető, jó férjnek is. Szóval egy *igaz embert* veszítettünk el benne s most, hogy nekrológját írjuk, könyes szemekkel, nem tudjuk, mi adjon megnyugvást a kegyetlen végzet ellenében, hogy őt ily váratlanul, így hirtelen gyászosan el kellett vesztenünk!?

(A halál híre.)

Mindenki megdöbbenve fogadta ma reggel Tiszay Dezső halálhírét. De mivel a váratlan halálhír szinte a lehetetlenség jellegével bírt, mindenki az után kutatott, hogy a hírek örvendetes cáfolatát nyerje.

A város hatóságához semmi határozott értesítés nem jött egész nap a halálesetről. A városi tanács ma délelőtti ülésében is szóvá tették a megdöbbenő gyászhirot, de pozitív formában értesülést róla a hatóság nem nyervén, egyelőre várakozó álláspontra helyezkedtek. *Kun* színházi felügyelő a hír hallatára felment *Vaszary* Gyula főkapitányhoz s annak utasítása folytán — bár a főkapitány sem kapott pozitív értesítést sehonnan — kitűzte a színházra a fekete lobogót. A kétséget még

— Hogy szép-e? A teremtő remekelt, midőn őt alkotá. Haja szénfekete.
— Hm.
— Szeme égszínkék.
— Hm, hm.
— Orra pisze.
— Különös.
— A szája, hah . . . nem találok rá megfelelő kifejezést.
— Hm.
— Teste oly formás, ingerlő . . .
— Hm, hm.
— És azok a csábitó, parányi lábcskák . . .
— Különös.
Mindketten elhallgattunk. A vonat egyhangu zakatolással dübörgött tovább.
Szent-Lőrincet is elhagytuk. Ekkor a legingerlőbb utitársnő ismét megszólalt.
— Mi a neve annak az asszonynak?
— Irén, — telelém.
— Csodálatos, az én nevem is az, — szólott elgondolkozva.
— Asszonyom, — szóltam esdőleg, — hát nem találja el, hogy ki az, a kit szeretek, a kit imádok és a ki mégsem lehet az enyém? Szeretem, magát szeretem és ugy-e, ugy-e, szabad remélnem? Mondja szeret? Szeret?
A nő nem felelt.
Elragadtatásomban átöleltem s mintegy

növelte az is, hogy a budapesti tegnap esti lapok, melyek ma reggel érkeztek Pécsre, egy szóval sem említették a halálhírt, pedig az elterjedt hírek szerint Tiszayt még vasárnap délután szívszélhűdés érte a svájci Luzern vasuti állomásán. A Budapesten ma reggel megjelent s ma délben Pécsre érkezett lapok azonban már hozták a gyászos hírt s lapunk szerkesztőségébe is megérkeztek — kérdezősködésünkre — a halál híret megerősítő táviratok.

Tiszay Dezsőné Siófokon időzván a társulat egyik tagjának, *Pásztor* Jánosnak családjával, szerkesztőségünk Pásztorhoz is intézett táviratot, melyre a következő választ nyertük: — *Tiszay Luzernben szívszélhűdés következtében meghalt.*

Ezt a szomorú táviratot megerősítette az Országos Színészegyesület is, honnan Budapestről távirati kérdezősködésünkre a következő sürgönyválaszt kaptuk:

— *Tiszay Luzernben vasárnap elhalt.*

Fővárosi rendes tudósítónk volt a harmadik forrás, a honnan a gyászhirot kaptuk s szomorú megdöbbenéssel kellett belenyugodnunk a most már változhatatlanba, a mit így akart a sors, a végzet s a mindenek életét kormányzó isteni hatalom!

(Életrajza.)

Tiszay Dezső Szegeden született 1854-ben; tehát váratlan halála negyvenhatéves korában ragadta ki az élők sorából. Atyja *Grün* Sándor kereskedő volt, ki fiából is kereskedőt akart nevelni, de az újunak szép hangja és a színészi pályára való vonzódása folytán ezt a szándékát megváltoztatta s fiát a színi pályára lépni engedte.

Huszonegyéves korában, 1875-ben a budapesti népszínházhoz ment, hogy a színipályát megkezdje. Innen azonban csakhamar vidékre ment, a hol azután megkezdődött diadalmas színészi pályája s országos híru komikus és operettbuffonak küzdötte fel magát rövid idő alatt.

Nagy-Károlyban játszván, ott a társulat elsőrangú színésznőjével, *Thurner* Ilonával lépett házasságra. Mint színigazgató, 1889-ben kezdett működni, még pedig Debrecenben és már ekkor egy csapásra meghódította — mint direktor is — a közönséget. Debrecenből Miskolcra ment s ott is nagy sikereket aratott; majd Kassára ment társulatával s onnan ismét Miskolcra s mint miskolci színigazgató nyerte el tavaly a pécsi Nemzeti Színházat három évre. Nyaranta Erdélyt, különösen Brassót és a székelységet kereste fel s ott is mindenütt nagy pártfogásnak örvendett.

félálomban éreztem, mint tapad forró ajka az enyémhez. Gondolkodni megszűntem s — —

A vonat megállt. A kalauz érces hangja: Pécs — harminc perc, tulharsogta az utazók zsbongását.

Kiszálltam.

A vonat előtt egy cilinderes, tömzsi emberke szaladgált ide s tova. Keresett valakit. Az egyik kupé ajtajában végre megjelent az én bájos utitársnőm sikkes alakja. Ószin karikás szemével mintha keresett volna valakit és duzzadt piros ajka, a milyen az csak sok, sok esők után szokott lenni, csengő édesded szóra nyíllott meg.

— Sándor itt, itt vagyok.

— Isten hozott drága Irénem, — szólta a cilinderes, tömzsi emberke s tárt karokkal rohant feleségéhez, — csakhogy megjöttél.

— Jaj, ugy vágytam már haza, édes férjecském, hogy ki se mondhatom. Olyan unalmas volt a kupében, egyes egyedül utaztam.

— Oh te aranyos.

Cup, cup.

*

Azóta nincs nyugtom. Egy fekete alak üldöz, szüntelen e szót dörögve felém: asszony hűség.

És én eltűnök, van-e? Van-e — asszony hűség?!

Első nejétől egy fia született, ki most jegyző Biharmegyében. Első neje halála után — ezelőtt hat évvel — újból megházasodott, elvevén *Ellinger* Ilonát, a híres *Ellinger* operanékes leányát, a ki maga is a legjobb és legkedveltebb énekesnők közül való lévén, a *Tiszay-pár* csakhamar híressége, kedvence lett a közönségnek bárhol jártak, az egész országban.

A pécsi színházba 1899. szeptember hó 30-án vonult be szintársulatával *Tiszay Dezső*. Ismeretes az a küzdelem, mely után elnyerte a pécsi színházat, a renitens s később mégis pályázó *Somogyival* szemben. Első előadása a *»Bányamester«* volt, amiben ő is játszott és *Zwack* bányaigazgató szerepében egy csapásra meghódította a közönséget. És azután kedvence lett a közönségnek ugyanis mint színész, vagyis mint szinigazgató. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége javára ez évben február 8-án nagy bohém-estélyt rendezett s a szövetségnek alapító-tagjai közé lépett az előadás tiszta jövedelmével. A szezont ez évi április 7-én fejezte be Pécsen s innen egyenesen Brassóba ment társulatával, majd Seps-Szt.-Györgyön s legutóbb Kézdivásárhelyen játszott.

E hó nyolcadikán fejezte be előadásait Kézdi-Vásárhelyen s ekkor társulatának egy havi szabadságot adott, hogy szeptember nyolcadikán Mohácson találkozzék társulatával s onnan október elsején Pécsre jöjjen.

És nem jön többé. Leverte a kegyetlen halál váratlanul s nincs többé. Budapestről utazott Svájcra át Párisba, mikor a luzerni vasútállomáson szívszélhűdés érte és ott halt meg pár pillanatnyi végtusa után.

Mint az Országos Színészegyesület alelnöke, utazott Párisba; felesége pedig Siófokon üdült s onnan Szegedre akart haza menni, hol *Tiszay* szülei és rokonai laknak. S most e helyett táviratilag hívták férje holttestéhez, kit villámcsapásként ragadott el tőle a kegyetlen halál.

Természetesen, ha *Tiszay Dezső* hajlandó lesz szintársulatukat megtartani és szinigazgatói engedélyt nyer, a pécsi színházban továbbra már ő lesz az igazgató.

Tiszay Dezsőt a legnagyobb valószínűség szerint haza hozzák és itthon temetik el. Halála hírére ma a Nemzeti Kaszinó is kitűzte palotájára a gyászlobogót és az egész városban a legnagyobb részvétellel beszéltek váratlan, megdöbbentő elhunytáról.

(*Tiszay* mint színész.)

Hogy mily órási veszteség *Tiszay Dezső* halála a magyar színészetre, azt tán mondanunk sem kell, hiszen nálunk már régen átment a köztudatba az a tény, hogy jobb operette-buffot, diszkrétebb, elegánsabb komikust *Tiszay*nál nem egy hamar találhatni s tudja ezt a színházi közönségnek ama része, mely kizárólag mint színészt ismerte az elhunyt direktort, mely *Tiszay Dezső* minden szereplésekor a legközvetlenebb bizonyítékot szolgáltatja arról a lebilincselő hatásról, melyet *Tiszay* játéka gyakorolt.

Tiszay Dezső szinigazgatót nem egyszer a fővárosi színházak igazgatói a legfényesebb ajánlatokkal, szerződésekkel csábították a fővárosba, hogy lépjen be a fővárosi színészek gárdájába, de ő inkább maradt a vidéken. Szinigazgató lett, a miért számos vidéki város halálával tartozik neki. Kétségtelenül ritka színésztehetség lakott *Tiszay Dezső*ben, kiben a baritonista csengő érces hangja a komikus szinte véleszületett humorával párosulva oly kvalitások voltak, melyek őt a legkivalóbb operette-buffová tették.

Nálunk Pécsen — bár nem fukarkodott fellépteivel — eseményszámba ment minden fellépte, mert *Tiszay Dezső*ben megvolt az a már hatalomnak nevezhető tehetség, hogy minden felléptekor utólérhetlen művészetének mindig újabb és újabb oldalát csillogtatta a közönség elragadtatására.

Az a repertoár, melynek főszerepeit *Tiszay Dezső* nálunk eljátszotta, kétségbevon-

hatlan bizonyítéka az elhunyt direktor sokoldalúságának.

Tiszay Dezső szinigazgató az elmúlt színiévadban nálunk a következő szerepeket játszotta el:

A *»Bányamester«*-ben *Zwackot*, a *»Várászgyűrű«*-ben XV. Lajos királyt, a *»Görög rabszolgá«*-ban *Heliodorust*, az *»Aranykakas«*-ban *Dachsmayert*, *»Szegény Jonathán«*-ban a címszerepet, *»Kurucfurfang«*-ban *Bögözy Lőrincet*, *»Két Champagnol«*-ban *De Chamel bárót*, *»Kék asszony«*-ban *De le Haquette bárót*, *»Az én Lipótkám«*-ban az apa szerepét, *»Dunanan apó«*-ban a címszerepet, *»Unatkozó király«*-ban a hadügyminisztert, *»Királysztöktetés«*-ben *Keselyűkői lovagot*, *»B. a. l. e. k.«*-ben *Merlingardot*, *»Fatinicá«*-ban *Kancsukofi tábornokot*, *»Cigánybáró«*-ban *Zsupánt*, *»Falurosszá«*-ban *Gonosz Pistát*, *»Kekszakállu herceg«*-ben *Bobech királyt*, mely egyik kedvenc szerepe volt s melyet állandóan a *»Babos király«* néven becézett, *»Vasuti baleset«*-ben *Rostopcsin bárót*, *»Eleven ördög«*-ben *Despariels marquist*, *»Rigolettó«*-ban *Sparafucilot*.

Csak egy tekintetet kell vetni erre a repertoárra, mely oly változatos darabok, mint szerepekben; oly gazdag s szinte káprázatos, hogy ilyenekkel egyetlen fővárosi színész sem rendelkezik. A pécsi színházlátogató közönség bizonyára emlékszik arra az óriási sikerre, melyet az *Aranykakas Dachsmayer* szerepében *Tiszay Dezső* mint komikus ért el, élénk emlékezetében van publikumunknak az elhunyt szinigazgató egyik utólérhetetlen fényes alakítása, a *»Szegény Jonathán«*, melylyel méltán vívta ki magának a *»legkitünőbb operettebuffó«* elnevezést. Ezzel szemben állíthatjuk most *»Az én Lipótkám«* apaszerepének erős drámai alapját, azt a közvetlenséget, mely drámai tudást, melyet e szerep megkövetel s mely követelményeknek *Tiszay Dezső* fényesen eleget tett s azt a vállalkozást, mely szinte merésznek látszott, midőn a *»Falurosszá«* *Gonosz Pistá*-jának szerepében mint egyszerű paraszti ember frenetikus tapsviharokat aratott.

Olyan ereje volt ő a saját szintársulatának, mint a milyen kevés fog lenni a vidék számára, mert óriási tehetsége, sokoldalúsága mellett meg volt az a ritka lelki tulajdonsága, hogy nem engedte magát elcsábítani a fővárosban számára nyíló babérrövidtől, megelégedett ama szerény palmaágakkal, melyekkel neki a vidék közönsége hódolt, az a közönség, mely most őszintén gyászoló szívvel, fájdalmas könyvet hullat a legkitünőbb vidéki színész ravatala fölött!

(Az utolsó napok.)

(Np.) Nyár volt, égetően sütött a nap, de a távolban ijesztő felhők tornyosultak. Kitért a zivatar és a villámsujtotta tölgy, az erdők megdönthetetlen óriása pillanat alatt omlott össze . . .

Nagy bánással leng alá a pécsi nemzeti színházról a fekete zászló, de még ennek sem akarunk hinni. Lehetetlen és mégis úgy van, megfoghatatlan és mégis szomorú való . . .

Kézdi-Vásárhelyen nagy beteget hagytunk, a szegény *Vértesi Bandit*, a kar legjobb basszistáját. Napjai meg vannak számlálva; meghatva bucsúztunk el a szegénytől, a kire a halál csontos kezét már rátette. Egy csont és bőr *Vértesi Bandi*, nincs a szegénynek már reménye; a tuberkulózis, ez a gyógyíthatatlan, lassu, de bizony ölé kór szemlátomást sorvasztotta. Ha néha-néha meg is látogattuk a kézdivásárhelyi kórházban, ijedten menekültünk tőle.

A direktor gondoskodott róla, hogy *Vértesi Bandi* Pécsre hozzák — meghalni. Bort, befőttest küldött naponta a nagy betegnek s gondoskodott róla, hogy ne szűküljön. Pécsre akarta a nagy beteget szállíttatni, hogy legalább itt hunyja örök álomra szemét, a hol ismerősei, barátai vannak, ne pedig a Székelyföldön, a hol egy árva lélek sem ismerte és talán könyvet sem hullatott volna érte senki. És *Vértesi Bandi* él, ki tudja, talán fel is gyó-

gyul, míg *Tiszay*, ez az életerős férfi, messzi idegenben kiterítve fekszik, szeméit örök álomra hunyva le.

Vihar volt és az erdők hatalmas óriása villámtól sujtva pillanat alatt omlott össze.

Még ma két hete Kézdi-Vásárhelyen *Tiszay*val egy kis *»ramslizással«* ütöttük agyon a délutánt. Együtt kártyáztunk az elsőrangú színészekkel, együtt a kóristákkal, valamennyit bizalmasan *»te«*-nek szólította, valamennyiben csak kollegát látott. És boldog volt, ha a szegényebb vitézek elnyertek tőle pár hatost. Ilyenkor azután mosolyogva mondta:

— Gyerekek, ne izéljetegetek, mert megbukik a pécsi színház! . . .

És ez az életerős ember, a kinek soha semmi baja sem volt, a ki soha nem gondolt a halálra, a ki csak kacagni és kacagtatni tudott, most elnémult örökre.

Együtt utaztunk Kézdi-Vásárhelytől Brassóig. A színésztrupp harmadosztályú vasúti kocsikban húzta meg magát, míg *Tiszay Dezső* első helyen utazott az *»asszonynyal«*. De biz megunták magukat a kényelmes elsőosztályú kocsiban, helyüket csakhamar felcserélték a kemény fapadokkal, a hol a bohémek, azok az örökké kedélyes fickók utaztak. Lett aztán vigság, hogy *Tiszay*ék is közbérek te-lepedtek.

Egyik állomáson kézbesítették *Tiszay*nak a *»Pécsi Figyelő«* legfrissebb számát, a vasárnapot számot. Mohó érdeklődéssel olvasta a pécsi híreket, végigbetűzte a tárcát, a mit az új művészekről írtam, aztán kézzel kézre adta újságját, hadd olvassák a többiek is.

Brassóban elbucúztunk egymástól, megígérvén, hogy a jövő hónapban ismét találkozunk Berlinben. Azonban Brassóban lekéstem a személyvonatról és így másnap ismét találkoztam *Tiszay*val Brassóban. A városi vasúton találkoztunk, *Tiszay* óriásit meresztett szemével, mikor meglátott és akkorát kacagott pechemen, hogy majd összedült a Cenk legteteyén álló Árpádszobor.

— Direktor ur, lássa, lemaradtam a vonatról.

Éppen jött *Tiszay*né, a bájos kis asszonyka és *Tiszay* bórzenkedve mondta oda szép feleségének, miközben felségitette a városi vonatra:

— Óh kincsem, bárcsak maradtál volna te is le! . . .

És *Tiszay*né pajkos mozdulattal egy kajszinbarackkal tömte be a trétalkozó direktor ur száját.

Nagyot mulattunk e dolgon, *Tiszay* is nevetett és ekkor láttam utóljára nevetni.

Tiszay Párisba, onnét Londonba és Berlinbe készült. Mindenütt a színi viszonyokat akarta tanulmányozni, hogy azután a látottakat idehaza érvényesíthesse.

Brassóban dr. *Kocsis* Béla, a *»Brassói Lapok«* szerkesztője megkérdezte *Tiszay*t, hogy a szünetben hova küldje a lapot.

Tiszay mosolygott.

— Nem talál az meg engem sehol soha, ne is küldjétek a szünetben.

És csakugyan, *Tiszay* most olyan helyre költözött, a hol semmiféle postai küldemény sem találhatja meg.

Kézdi-Vásárhelyen nem volt vidámabb és kedélyesebb ember, mint *Tiszay*. Örökös jókedvét meg fokozta az is, hogy a kézdivásárhelyi színház estéről estére szépen megtelt közönséggel és így a nyári színi szezonra nem kellett ráfizetnie. A színpadon mindig kaibnet alakítást nyújtott és felejthetetlen lesz a kézdi-vásárhelyiek előtt örökké. Jókedve átragadt a közönségre és azoknak olyan élvezetes estéket szerzett, a minőkben a jó kézdi-vásárhelyieknek biz ezideig nem volt részük.

Rokonai is voltak Kézdi-Vásárhelyen s azokkal is sok kellemes órát töltött együtt.

Hanem a hőség, az rekkenő volt s a különben is nem épen sovány *Tiszay* sehogysémi birt a meleggel megbarátkozni. Egyik

vasárnap a kézdi-vásárhelyi színházban az ottani helyi nagyságok majalist rendeztek és így színészeink nem játszhattak. Tiszay felpakolta feleségét és a Nádassy familiát egy székely fogatra és elhajtattott a hegyek közé, a román határig. Dél tájban már borzasztó volt a hőség, szinte elviselhetetlen; a tanya, a heva értek, árnyas helyen feküdt ugyan, de a nyomasztó lég itt is izzasztotta direktor uramat. Azonban Tiszay találékony volt. Az asszonyokat bekergette a tanyai korcsmába, ő és Nádassy levették és úgy üdültek a kut mellett, akárcsak Ádám apánk a paradicsomban. Azután előparancsolták a székely kocsi és vödör számára öntették a nyakuk közé a jó hús vizet.

Másnap azután eldicsekedett a próbán:

— Ugy megfürösztetted tegnap magunkat, mind a székely kocsi a lovait.

Bevégzett dolog volt, hogy Tiszay a jövő évben ismét visszamegy Brassóba. Jó bérletet akartak gyűjteni számára, sőt subvenciók megszerzését is kilátásba helyezték, mert Tiszay szintársulata nagyban előmozdította az ősi szászváros magyarosodását. Tiszay, ha Brassóban nem is keresett aranyakat, de nem is fizetett rá a szezonra, csak a nyári állomások közül Sepsi-Szent-György aggasztotta, a hol bizony 5—600 frttal ráfizetett. Sepsi-Szent-György és Kézdi Vásárhely helyett új nyári állomásokat akart keresni s a kézdi-vásárhelyiek már félték, hogy Sepsi-Szent-György részvétlensége miatt jövőre elesnek Tiszay előadásainak művelésétől. Maga a polgármester, a ki az igazi székely alakok típusa s a kinél érdekesebb székely-magyart még nem láttam, már-már kétségbeesett, hogy Tiszay, csakugyan nem talál a jövő nyáron visszamenni Kézdi-Vásárhelyre. Tiszay böstörködött folyton vele:

— Pedig biz' Isten, hogy nem megyek vissza! . . .

A pazaralaku polgármester bosszankodva mondta ki a szentenciát.

— Hát majd meglássuk, hogy eljössz-e Kézdi-Vásárhelyre. Csak egyszer légy te Brassóban, akkor, hogy ide is eljőjj, az majd az én gondom lesz! Ha nem jössz, fülednél fogva hozunk Kézdi-Vásárhelyre!

És úgy látszik a látum mégis Tiszaynak adott igazat, ő már szegény többet nem megy Kézdi-Vásárhelyre.

Tiszayné mindig elhalmozta szeretetével és kedvezésével az urát. Tiszayné a nyári szünidőt pihenésre akarta felhasználni s nem kísérte el Tiszayt külföldi útjára. Tiszayné pihenni akart, hogy Pécsen pihent erővel mutassa be művészetét, Tiszay pedig a külföldi nagy világ-városok színházait akarta tanulmányozni, hogy a pécsi színházban a világ-városok mintájára újításokat tehessen.

Tréfálkozva váltak el egymástól, s Tiszayné mondogatta is a kézdivásárhelyi színházi parkban a színészeknek:

— Hej de jó dolgom lesz a nyáron.

— Miért? . . . — kérdék. —

— Mert, özvegy leszek, özvegy, bánatos kis özvegy . . .

Tiszay nagyot nevetett felesége tréfáján, az asszonyka pedig nem is sejtette, hogy a a tréfa valóvá válhatik és gyászba borul egész élete.

A hegytetőn állt egy szobor: vasból volt gyúrva, kő volt a talpzata, az idő vasfoga nem látszott meg rajta, semmi vész meg

nem ingathatta. De jött egy törgeteg, a villám lesújtott, s a szobor pillanat alatt pozdorjává zúzódott, örökre megsemmisült.

Emléke azonban élni fog! . . .

Hírek.

Elfogott szélhámos.

Pécs, 1900. július 24.

Nem régen, a tavaszi időnyben különösen gyakran kaptunk és közöltünk híreket különböző szélhámosok üzelmeiről, kik vagy mint sorsjegyet, vagy mint gazdasági eszközöket, cséplőgépeket árusító ügynökök csaptak be a hiszékeny falusi embereket.

Alig mult el nap a nélkül, hogy akár innen, akár onnan ne emeltek volna panaszt a falusi gazdák, de bármily erélyesen is folytatták a nyomozást a mélyen az ismeretlenség homályában rejtőzködő szélhámosok ellen, nem volt képes eddig a hatóság kézrekeríteni a csalókat, kik szinte kacérkodtak a törvény öreivel s zavartalanul folytatták munkájukat.

Most azonban egy időre alkalmasint vége szakad a veszedelmes és vakmerő szélhámosok üzelmeinek, mert mint egy Szlavóniából érkezett hatósági értesítés mondja, ott sikerült a napokban a szélhámos kompánia egyik legveszedelmesebb tagját elfogni.

Az esetről a következőket írja tudósítónk:

Kormos István, bácskai földbirtokos egyik feles gazdája, Konrád Miklósnál a napokban egy előkelően öltözött, intelligens kinézésű fiatalember járt, ki egy fővárosi gépkereskedő cég ügynökének mondta magát és különböző gazdasági gépeket kínált eladás, illetve megvételre.

Konrád Miklós azonban csak bérli lévén, azon kijelentéssel, hogy öneki gépekre szüksége nincs, az ügynököt el akarta utasítani, de az látva, hogy minden rábeszélő tehetsége hiábavaló, hirtelen fordított egyet a köpönyegen s mint sorsjegyelárusító ügynök mutatkozott be. Az ilyen csalók szokásos svádájával aztan biztos lönyereményt, részletfizetési kedvezményt és minden lehetőt ígért, míg végre Konrád Miklós megszédült s vásárolván kétszáz korona értékű sorsjegyeket, annak telét, száz koronát azonnal kifizette.

Nem állhatta meg azonban — persze az ügynök távozása után — a gazda, hogy szelében-hosszában a falunak el ne dicsekedjék az ő sorsjegyeivel, melyekből a biztos vagyont látta már maga felé mosolyogni. Így aztan eljutott a sorsjegyvásárlás híre az uradalmi kaszinóhoz is, kinek a gazda megmutatta sorsjegyeit, melyekről csakhamar kiszült, hogy közönséges reklám-cédulák. A csaló ügynök — tán Konrád Miklós hiszékenysége felbuzdulva, — még tréfára is vetemedett, a mennyiben a többi között egy Gieshüblly vizes üveg vörös sasos vignettáját is eladta sorsjegy helyett.

Az örömmámorból ily hirtelenül kijózanított gazda, látva a galád csalást, nyomban panaszt tett az esetről a hatóságnál, mely a legszelesebb körű intézkedéseket tette meg a szélhámos kézrekerítése érdekében s mely intézkedéseknek köszönhető, hogy a csaló ügynököt ily hamar sikerült kézrekeríteni. Samacsa fogták el a szélhámóst, a kinek Gross Albert a neve s valamikor Bécsben volt kereskedelmi alkalmazott, ahonnan azonban tolvajlással vádolva lévén, megszökött s azóta szélhámosságból él, mely munkájában még

hozzá hasonló két jómadár támogatta, kiket azonban nem akar elárulni. Gross Albert gyakran mint Vadas, majd mint Nagy, vagy Kállay szerepelt s ily nevek alatt követte el csalásait, melyekből egynehányat a mi megyénk területén is követett el, mert mint az ellogott csaló saját vallomásaiból kitűnik, Baranyamegyében Szilvás, Hosszuhetény, Sásd, Baranyavár s egyéb helyeken is követett el csalásokat, hol gépekkal, hol pedig sorsjegyekkel.

Az elfogott szélhámos bűntársai kézrekerítése végett is megindították a nyomozást.

Napirend 1900. július 25-én

Naptár: szerda július 25. — Róm. kath.: Jakab — Prot.: Jakab. — Görög-kel. (július 12.) Prokop. — Zsidó: Ghamusz 28. — Nap kél 4 óra 32 perckor; nyugszik 7 óra 40 perckor. — Hold kél éjjel 8 óra 10 perckor; nyugszik délután 3 óra 56 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint hősüllyedés, helyenkint csapa dék és zivatarok várhatók.

Sétazene: estély a Nemzeti Kaszinóban.

— (Személyi hírek.) Ruffy Pál az ujonnan létesített községi közigazgatási tanfolyam kormánybiztosa holnap Pécsre érkezik. — Br. Fejérváry Imre főispán ma este a nyolc órai budapesti vonattal Pécsre, hazakerkezik.

— (A jogliceum renoválása.) Hirt adtunk a napokban, hogy a pécsi püspöki jogliceum százados épületét most renoválják. A munka lazas sietséggel halad. Ma mintegy száz munkással szaporították a munkások létszámát s valószínűleg még szaporítani fogják, a mennyiben szeptember elsejéig — mint halljuk — az átalakításnak késznek kell lennie. A emeletet kövezetet felszedték s mozaikkal fogják kirakni. Az épület egyik szárnyát tisztán a tanítóképző intézet részére elküldöttük s átalakítják. A jogász olvasókörinek a második emeleten négy szobát bocsátanak rendelkezésére, a segélyező-egyesületnek pedig egyet. A tanterem is több kevesebb átalakításon mennek keresztül, sőt új lesz a tetőzete is. És szeptember elsőjén, ha ugyan addigra csakugyan készen lesznek az óriási munkával, megújítva fog előtűnik állani a régi épület.

— (Az új kaposvári plébánost) kinevezte Eszterházy herceg praesentációja folytán a veszprémi megyéspüspök. Az új plébános Cimmert József lett, kit ugyan kevesen ismernek Kaposvárott, de az a híre, hogy igen művelt ember s a kaposvári társaság sokat nyer benne. Hogy mikor lesz az új plébános installációja, az még nincs megállapítva.

— (A honvédelmi miniszter és a vasárnap.) A honvédelmi miniszter, a hivatalos lap közlése szerint, körrendeletet bocsátott ki, a melyben a népfőkeleési jelentkezés tárgyában kiadott rendeletét egészíti ki a következőképen: „Vasar- és ünnepnapokon időszaki jelentkezések nem tartatnak, e napok lehetőleg utazásra fordíttassanak.”

— (Veszett kutya a városban.) A sauc-utcai veszett kutyának — melyről csak nem rég adtunk hírt — már párja is akadt. Ma délelőtt értesítették a rendőrséget, hogy a György-utcában egy veszett kutya garázdálkodik mely már több gyereket megmart. A rendőrkapitányság persze nyomban intézkedett a veszett kutyának ártalmatlanná tételére.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háromhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársonylágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: **BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. szám.**

iránt, azonban a kiküldött rendőr nem talált az egész utcában egyetlen veszett ebet sem. Mindössze egy busképű komondor volt az egész, mit fel tudtak fedezni s annak is csak az volt a baja, hogy gazdája távollétében láncra tartották néhány napig, mi marakodóvá tette az ebet, mely egy vele incselkedő kis leány szoknyáját tépte meg. Egyebekben pedig most rendőri megállapítás alapján, mély csend honol a György-utcában.

— **(Kőművesek a fogadalmi templomon.)** Nincs már messze augusztus ötödike, a havi Boldogasszony ünnepe, a mikor búcsút ülnek a Havi hegyen épült templomban, melyet annak idején úgy hordtak össze téglánként a pestis idejében rettegő emberek. S most midőn e templom ünnepe küszöbön van, annak méltó megtartását készítik most elő, amennyiben első sorban a templom külsejét, időmarta vakolatát tatarozzák. Már napok óta szédületesen magas állványokon dolgoznak a munkások, kőművesek, köteleken vonják fel az apró téglákat, maltert, hogy mire eljön a Havi Boldogasszony napja, a fogadalmi templom is ünnepi köntösben várja a bucsu napját.

— **(Betörő cigány.)** Nagyharsány községben Pávics Imre, ottani muzikus cigány lakásán betörés történt. Többféle ruhaneműt és egy hegedűt vitt el a betörő, kit a nyomozás azonban csakhamar ki is derített Kovács József, villányi cigány személyében. A betörő cigányt feljelentették a bíróságnak.

— **(Meglőtt ember.)** Dunaszekcsőn gyilkossági kísérlet történt a múlt hét végén Plavics Szávó, ottani lakos ugyanis, rálesett Gergovics Jeltó, szintén dunaszekcsői lakosra, s mikor az este a háza előtt elment, le akarta löni. A pisztoly golyója azonban, melyből rálőtt kizsemelt áldozatára, Gergovicsnak csak a

lábát találta s így a gyilkosság nem sikerült. A boszuálló embert feljelentették a hatóságnál s most gyilkossági kísérletért folyik ellene az eljárás.

— **(Egyházmegyei közgyűlés.)** A tolna-baranya-somogyi ág. evang. egyházmegye folyó hó 17-én és 18-án tartotta rendes évi közgyűlését Horváth Sándor főesperes és Fördös Vilmos világi felügyelő elnökelete alatt Bonyhádon. Ez alkalommal iktatott hivatalába Tomka Gusztáv alesperes. Programbeszédében különösen az iskolai tanítás és nevelés vallásosságát s hazafiságát hangsúlyozta, melynek elérése legfőbb feladata leendő A közgyűlés egyik figyelemre méltó határozata az volt, hogy Csikós-Töttös anyaegyházhoz tartozó Kapos-Szekcső fiókegyház abbéli kérelmét, hogy anyaegyházzá alakuljon, az okból utasította el, mert a lelkesi fizetésre csupán 950 forint ajánlott fel, az egyházmegye azonban a lelkesi fizetésnek legalább 1200 forintban megállapítását kívánja. A jövő évi gyűlést szintén Bonyhádon tartják meg.

— **(A magyar katolicizmus jubileuma.)** A Nagy-Boldogasszony napján Esztergomban a magyar katolicizmus kilencszázéves jubileuma emlékére tartandó ünnepen Hetey Sámuel, pécsi megyéspüspök is részt vesz. A püspök most jelentette be az ünnepen való részvételét az országos ünnep rendezőségének.

— **(Előmunkálati engedély meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi miniszter K. Hajós Mihály ügyvéd alsó lendvai lakosnak, a dunántúli helyi érdekű vasutak Alsó Lendva állomástól Letenye, Becsehely és Török-Kanizsa irányában a cs. és kir. szab. déli vaspálya Nagy-Kanizsa állomásáig, valamint folytatólag Somogy-Szent-Miklós, Surd és Zákány irányában a m. kir. államvasutak

Gyékényes állomásáig vezető gőzmozdony helyi érdekű vasutvonalra hivatali elődének rendelkezésével kiadott és meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **(Jelentés a vizáról.)** A főmérnöki hivatal a Tettye-forrás vizállásáról ma a következőket jelent: A viztartók tele vannak; a Tettye forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 24-én reggel 2700 köbméter.

— **(Halálozás.)** Pirnitzer József, a Pirnitzer József és fia cég megalapítója Szegzárcon, munkás életének 89. évében folyó hó 20-án végelgyengülés folytán meghalt. Dr. Pirnitzer Béla ottani ügyvéd édes apját gyászolja az elhunytban.

— **(Térzene.)** Csőtörtőkön délután fél hatórától hetig a pécsi cs. és kir. 52. gyalogezred zenekara az Erzsébet sétányon térzenét ad a következő műsorral: 1. Bátor és hűen; induló Scharf Róberttől. 2. Oberon c. opera nyitánya Weber-től. 3. Sompolygó keringő Fichtelbergertől. 4. Egyveleg a Hópelyhek operából Bertől. 5. Vége, vége; magyar dal Blatontól. 6. Dunaparti gyöngyök; egyveleg Kaisertől. 7. Kinai induló Strassertől.

— **(Lopások a vidéken.)** Azt beszélik a rossz nyelvek, hogy ilyenkor nyáron, mikor mindenki tespedt a hőségtől, még a tolvajok is nyaralni mennek. Erre azonban alaposan rácsodálnak azok a hírek, melyek ma érkeztek. Nem kevesebb, mint három helyről érkezik lopás híre, melyek ugyan mindössze sem olyan nagyok, de azért mégis csak lopások. Így Szilvás községben Haber Ferenc, ottani lakos házába hatoltak be ismeretlen tettesek, kik a gazda éléskamrájából loptak el többféle élelmiszert. Marosi János, ócsárdi lakos istállójából egy borjut hajtottak el, Városi

s kérdéseire csak felületesen válaszolt, mintha nem is figyelt volna szavaira. A mi azonban a legrosszabb volt, Fritschenének némely szobái a házban — mely meglehetősen nagy volt, habár az utcáról kunyhószerűnek látszott is — mindig el voltak Kusma előtt zárva.

Mindamellett sem ritkította látogatásait a fiatal hadnagy; ellenkezőleg, látogatásai még gyakoriabbakká váltak; hiszen ott legalább élő lényeket látott. Az is hízog volt rá nézve, hogy Emilia folyvást Florestannak nevezte őt, kinyilatkoztatva előtte, hogy ő rendkívül szép ember s azt állította, olyan szép a szeme, akár a paradicsommadaré.

XI.

Egyszer, egy hó nyári nap, Wassiljevics Kusma déltájban — miután egész délelőtt szállítókkal és munkásokkal töltte az időt — teljesen eltikkadva és kimerülve ballagott az előtte már jól ismert lak kapuja felé.

Kopogtatott és beeresztették. Belépett az ugynevezett vendégszobába s rögtön a divánra vetette magát. Emilia odament hozzá s megtörölte a fiatal embernek veritéktől gyöngyöző homlokát.

— Mennyire ki vagy fáradva, szivecském! Mily forróságod van! — szolt a leány részvétellel. Istenem, még a gallért sem kapcsolta ki! . . . És hogy dobog a szive!

— Tökéletesen oda vagyok, édesem — nyöszörgé Wassiljevics Kusma. — Reggel óta vagyok talpon s folyvást a verőfényen. Valóságos gyötrelmem! Haza akartam

— De hiszen ezek nem ugyanazok a kalandok! — kiáltott föl Emilia.

A néni azonban odább taszította a leányt a könyökével s kivitte a csomagot, anélkül, hogy azt újra beakasztotta volna.

Wassiljevics Kusmának úgy tetszett, mintha ama kendő egyik végén, melybe a holmik csomagolva voltak, valami vörös, talán vérfolt látszott volna.

— Mi az? — kérdezte Emiliától. — Még több holmit is kaptak vissza az ellopott tárgyaktól?

— Még több is — viszonzá Emilia, miat látszott, kissé boszusan.

— Visszakerítette a szolgáljuk?

Emilia összeráncolta homlokát.

— Mitéle szolgálja? Nekünk nincs szolgálk.

— Tehát más valamely ember?

— Hozzánk sohasem jönnek férfiak.

— De, engedjen meg . . . Hiszen én valamely férfikabátnak az ujját láttam . . . és aztán ez a sapka . . .

— Hozzánk sohasem jönnek férfiak, soha! — ismételte Emilia makacsul. — Ugyan mit is láthatott ön? Semmit sem látott! . . . Ez a sapka pedig az enyém.

— Micsoda? Az öné?

— Ugy van! Ezt én álarcosbálra szereztem . . . Az enyém . . . pontum!

— De ki hozta hát azt a csomagot önöknek?

Emilia nem válaszolt, hanem összeszorítva ajkát, kiment Fritschené asszony után.

Tíz perc múlva egyedül tért vissza, a néni nélkül s midőn Wassiljevics Kusma őt újra faggatni akarta,

József, herendi lakosnak nyitva felejtett szobájából pedig egy duplafedelű ezüstórát loptak el. Mindahárom lopás tettesei után megindították a nyomozást.

— **(Mi a furcsa?)** E probléma megfejtésén többen törték a fejüket s sokan igen elmeséleteseket is adtak rá. Többek között valaki így fejtette meg a kérdést: Mindenesetre furcsa, ha valaki *benn ül* a szobában és mégis rosszul *néz ki*. Ennél azonban sokkal furcsább az, hogy egy minden ízében *kormányparti* lap negyednapra egy *ellenzéki* hírlap vezércikkét szóról-szóra leközi ugyancsak vezércikk gyanánt! Bármilyen furcsa, mégis megessett és éppen ez a furcsa!

— **(Életunt cseléd.)** Budapesten *Rafka* Mária, sárbogádi születésű 19 éves cseléd, a ki csak a napokban ment föl a fővárosba, *Jósika*-utca 12. szám alatt levő lakásán tegnap reggel megmérgezte magát. Kávéban lugkövet oldott föl és ezt a kutyvalékot megitta. A veszedelmes mérgezés annyira összegegette belső részeit, hogy a segítségül hívott mentők súlyos sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. Végzetes tettének okát nem tudják.

— **(Dalolva a másvilágra.)** *Iván* István János, 45 éves mohácsi napszámos, ittasfővel dalolva ment Mohácson a magyar hajóállomás kikötőhidjára, hogy erről a Dunába ugorva megfürödjék. Az állomás alkalmazottjai azonban elzavarták. Innen elment fölfele a magyar révbe s egy ott veszteglő kompban levetkőzött, a kompról beleugrott a Dunába. A hullámok lefelé vitték. Midőn a magyar hajóállomáshoz ért, belekapaszkodott a kikötőhid láncába. Az állomás alkalmazottjai azonban úgy látták, hogy *Iván*ot elhagyja az ereje s ezért segítségére men-

tek. De már későn érkeztek, mert *Iván*nak csak holttestét foghatták ki a vízből.

— **(Eltűnt pénz.)** *Kohn* Mór, szepeslakos, Komlórról Potocsára utazván, elvesztette a vonaton pénzét. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy a nagy meleg miatt levetette a kabátját, melyből észrevétlenül kiesett a jegyzőkönyve; abban volt három darab tízforintos és három darab ötforintos s a jegyzőkönyvvel együtt persze a pénz is eltűnt. A káros feljelentése folytán most keresik azokat az utasokat, kik a károssal egy kocsiiban utaztak, mert bizonyára azok valamelyike tette zsebre a jegyzőkönyvet a pénzzel együtt.

— **(A Kapos szabályozási tervét)** most küldte le a székesfehérvári m. kir. kulturmérnöki hivatal, szakszerűen kidolgozva, a társulati elnökségnek. A szabályozási terv alapfölképe az, hogy a Kapos medrét a jelenlegihez képest lényegesen mélyíteni nem szabad, de mivel a meder gyorsan levonuló árvíz befogadni egyáltalán képtelen, ennélfogva a bajon csakis a meder bővítésével s esetleg töltésezéssel lehet segíteni. Az összes munkák végrehajtása esetén a költségek összesen 427.483.64 koronára emelkednek. A társulati szakasz összes hossza: 96.40 kilométer, az összes ártér: 17.869 kat. hold, úgy hogy hat holdankint 23.92 koronát kell befektetni, hogy a Dunántul e három megyéjére (Somogy, Baranya, Tolna) kiterjedő termékeny völgy végre rendezve legyen.

— **(Veszett macska.)** Pogány községben folyó hó 20-án, pénteken este megvesztett egy macska s e veszett macska megmarta öreg *Steller* János leányát s ifj. *Drexler* János Ábelt, kiket holnap fognak gyógykezelés végett felszállítani a budapesti Pasteur intézetbe. Öreg *Steller* János a veszett macskát

agyonverte, mielőtt többekben kárt tehetett volna.

— **(Papi jubileum.)** *Vrabély* Máté, a huszt-baranyai szent Bazil-rendű kolostor feje most vasárnap ülte meg fölszentelésének huszonöt éves jubileumát. Az ünnepségen a jubilánsnak számos tisztelője, barátja vett részt.

— **(Elmes kérdés.)** Van egy régi magyar nótá, melynek két sora így hangzik: »Tiszán innen fűzfa erdő ihaja. . . Hajlik minden szála, azért nincsen párja a szerelmes kis lánynak.« Egy uzsona alkalmával X. úr oda fordulva bájos szomszédjéhez, komoly arccal megszólítja:

— Nagysád tudja-e, hogy miért nincsen párja a szerelmes kis lánynak?

— Nem — volt a lakonikus válasz — de kíváncsi vagyok rája.

— Igen?! Tehát hallja! »Tiszán innen fűzfa erdő ihaja! . . . Hajlik minden szála azért nincsen párja a szerelmes kislánynak.« — válaszolá X. úr még komolyabb ábrázattal a csodálkozó hölgynek.

— **(Nyaraló anyakönyvezető.)** Az anyakönyvezetés nem nagyon mulatságos hivatal annak, ki nem poéta és nem filozóf; kinek nincs érzéke annak megfigyelésére, hogy miként formálódik a házasság útján a szerelemből gyűlölség; hogyan kerülnek felszínre a hajlam és szerelem lesülyesztésével az érdekek, a pénz hatalma; miként harcol az előítélet a szerelemmel s végül a vallás ereje miként érvényesül az anyakönyvben. *Boda* Miklós kaposvári anyakönyvezető sokáig figyelgette; de végre — mikor beállott a nyári forróság — megunt és elkivánczolt Kaposvárról hűsebb zónába. Amde az anyakönyvezetői teendők nem türik az ily renitenciát, minélfogva a szabadság nélkül távollevő anya-

szigorú pillantást vetett rá, mondván, hogy gavallér létére szégyelnie kellene magát, hogy annyira kíváncsi. (E szavaknál kissé megváltozott arcának a színe; úgy tetszett, mintha elsötétült volna.) Aztán elővett a kártyázó-asztal fiókjából egy csomag ócska kártyát s fölhívta őt, hogy neki a vörös királyra jövedőt mondjon.

Wassiljevics Kusma nevetett, átvette a kártyát s minden komor gondolat elszállt a fejéből.

Azonban még akkornap újra visszatértek boros gondolatai. Midőn ugyanis a kiskapun kilépett az utcára, Emiliától már bucsút véve s visszakiáltva neki: »Isten önnel, cukorbábocska!« — épp akkor surrant el mellette egy középtermetű férfi s midőn pillanatra utána nézett (már éjszaka volt, de a hold eléggé világított), egy sovány cigány arcot látott, sűrű, fekete szemöldökkel, bajszszal, horgas orral.

Ez az ember rögtön egy sarok mögött suhant el; Wassiljevics Kusma nem emlékezett ugyan arra, hogy ezt az arcot valaha látta volna; azonban a kabát ujján tisztán látta a három csillogó gombot. . . Nyugtalanság és kétség támadt az óvatos hadnagy lelkében s midőn hazaérkezett, nem töltötte meg, szokása szerint, tajték-pipáját. Egyébiránt talán a szeretetreméltó Emiliával való váratlan ismeretsége is — kivel oly kellemesen töltötte óráit — okozhatta ezt az izgatottságot nála.

X.

Bárminő aggodalmak voltak is a hadnagnak, csakhamar nyomtalanul eltűntek azok. Hovatovább gyakrab-

ban látogatta a rigai nőket. A szerelmes hadnagy mindinkább bizalmasabb lett Emília iránt.

Eleinte szégyelte magát e benső viszonya miatt s csak úgy titokban kereste fel Emiliát; de aztán elmúlt e szégyenkezés s nem titkolta többé látogatásait; végre pedig sehol sem érezte magát oly jól, mint új ismerőseinél — nem is említve az ő nem igen nyájas, négyfalas otthonát.

Még Fritschené sem ébresztett többé lelkében kellemetlen érzést, noha ez őt még mindig mogorván, duzzogva fogadta. Kevésbé vagyonos emberek, mint a minők közé Fritschené is tartozott, vendégeiknél első sorban a bőkezűséget tudják méltányolni; Wassiljevics Kusma pedig kissé fukar volt s többnyire csak diót, mazsolát és mézeskalácsot ajándékozgatott.

Csupán egy ízben »tékozolt« ő, a mint magát kifejezte. Ugyanis egy ízben Emiliának egy valódi francia szövetű rózsaszín kendőcskét vett; azonban Emília még az ajándékozás napján megégette azt a gyertyánál.

A hadnagy váltig dorgálta is a leányt eme vigyázatlanságáért. Ekkor Emília a megpörzsölt kendőcskét a macska farkára kötötte. Kusma neheztelt, mert a leány egyenesen a szemébe kacagott.

A hadnagy végre is kénytelen volt belátni, hogy a rigai nők előtt nemcsak tekintélye nincs, de teljes bizalmukat sem élvezte. Soha sem eresztették őt be rögtön; olykor sokáig kellett várakoznia, néha pedig minden habozás nélkül elküldték s ha valamit titkolni akartak előtte, németül beszéltek egymásközt.

Emília sohasem adott neki számot foglalkozásairól

könyvvezetőt a főispán felfüggesztette állásától. Boda alkalmasint megkerül, ha kihüselte magát, addig a forró szerelem várjon — úgy se való ily kánikulában házasodni.

— **(A siklósi iparostanoncok munkakiállítása.)** A »Siklósi Iparos Olvasókör« igazgatósága, híven az alapszabályokban felvett hivatása szerint cselekszik. A rövid idő, melyet saját otthonában töltött, alig volt elégséges arra, hogy ily szép kiállítást rendezzenek. Azonban megvolt az igyekezet s ezt követte acselekedet. A siklósi kisiparosság ösztönszerűleg halad fokról-fokra, feljebb a produkció létráján és a fiatalabb generációt is igyekszik kinevelni, hogy kisiparosságra annyiszor rányomott »tudatlanság« bélyege mielőbb lemosódnék. Vasárnap nyílt meg az iparostanoncok munkakiállítása Siklóson, az iparosok olvasókörének helyiségében. A kiállításon részt vett 26 kiállító, 52 darab kiállított tárggyal, a következő szakmákból: asztalos, bádogos, bábos, köteles, kádár, köszörűs, papucsos, cipész, csizmadia, szítás, esztergályos, kovács, könyvkötő, aranyműves, üveges, kötszővész, sz. festő és mészáros. A kiállítók közül három korona jutalomban részesült hét és 2 korona jutalomban tizenkilenc; azonkívül dicsérő oklevelet kapott mind a 26 kiállító. A tanoncok buzdítására kiosztott jutalmakhoz hozzájárult a pécsiiparkamara 50 koronával, a siklósi ipartestület 20 koronával s a többi husz filléres belépti díjakból fedeztetett,

— **(Megtért tolvaj.)** Binder János, ráckozári lakostól valaki ellopta a mezőről a kabátját és mellényét s az annak zsebében volt ezüst zsebórát. A káros gyanuja egy vele együtt dolgozó emberre irányulván, azzal fenyegette, hogy feljelenti. A tolvaj erre megtért s még aznap este hazaküldte a káros lakására az ellopott ruhákat és zsebórát. Hanem azért mégis bajba került, mert megindították ellene az eljárást.

T a n ü g y.

)(**Tanügyi állapotok.** Ily cím alatt a közelmúltban egy, a megyében levő tanügyi állapotokkal foglalkozó cikket közöltünk, melyre vonatkozólag Baranyavármegye tanfelügyelője a következőket közli velünk: Téves azon állítás, hogy nincs több olyan megye, mint a miénk, a hol oly gyatrák volnának a tanügyi állapotok mint nálunk; mert míg más megyékben az iskolába járók száma alig éri el az 58—59%-ot, Baranyában már 1894/95. tanévben 95% volt az iskolába járók % a s már ekkor negyedik helyen állott az országban; Sopron, Vasmege és Fiume előzte meg, hol 96—100%-ig emelkedett az iskolába járók száma. Iskolánk volt 1869-ben 372, ezek közül magyar tannyelvű 152, ma van 430, melyek közül magyar tannyelvű 264. Tanító volt 436, ma van 601. Iskola nélküli községünk ma csak 30 van, de ezek mindegyike a szomszéd községgel törvényszerű módon iskolázik; oly község, melyben legalább 30 tankötes volna s azok iskolázásáról gondoskodva ne lenne, egyetlenegy sincs, míg az ország számos megyéjében 50—190 oly községet találni, melyben csatlakozva tart fenn iskolát valamely szomszédos községgel, habár tankötelesei száma nem 30, hanem sokszor négy-ötzörennyi. Ami a képesítetlen tanítókat illeti, arra az a megjegyzése a tanfelügyelőnek, hogy az nem helyi baj, a tanítóhiány általános, országos; ilyenek más híján az állami tanintézetekben is nyerne alkalmazást addig, míg vagy megszerzik a képesítést, vagy az állások képesített egyenekkel betölthetők, amennyiben néha el. isk. oklevéllel polgári iskolába nyerne ideiglenes alkalmazást. Elismeri a tanfelügyelő, hogy jobb díjazás mellett jobb, képesítettebb arravalóbb tanítókat lehetne kapni, de azt is be kell látni, hogy erre, ha valaha, ma a pénzügyi

viszonyok a legkevésbé alkalmasak. Az az állítás azonban, hogy tulok a képesítetlen tanító a megyében, szintén nem felel meg a valóságnak, mert hasonló nagyságu tankerületben, mint Baranya, másutt is van ennyi, de sőt több képesítetlen tanító, mint nálunk. Ennek az állapotnak azonban nem az iskolafenntartók és az állam az okai, hanem a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyok, az általános pénztelenség.

)(**Polgári iskola Szigetvárott.** A közoktatási miniszter elrendelte, hogy Szigetvárott polgári fiúiskola állíttassék fel. A szigetváriak ezzel az iskolával többet nyerne, mint a kért algimnáziummal, mert a polgári iskolába Somogy vármegyéből igen sok fiú fog beiratkozni, ki más gimnáziumba csak polgári iskola hiányában iratkozik be évenként.

)(**A siketnéma intézet Kaposvárott** legközelebb felelül. Az intézet igazgató tanácsa Kaposvár városhoz fordult azon kérelemmel, hogy az intézet épülete számára alkalmas telket ingyen engedjen át. A város képviselő testülete a tanács kérelmét figyelembe véve, a Meggyesen a kívánt telket az intézet rendelkezésére bocsájtotta. Miután több évi gyűjtés és államsegély lehetővé teszik, hogy az intézeti épület most már felépüljön, remélhetjük, hogy e humánus intézet Kaposvárott mihamarabb célszerű és igényeinek megfelelő középületekben lesz elhelyezve. A siketnéma intézet alapítása és épülete költségeinek összehozása legnagyobb részben *Tallian Gyula* főispán buzgólkodásának érdeme, miért a hálás elismerés őt nemcsak Kaposvár város részéről illeti meg, mely egy intézettel gazdagodott, hanem mindazok részéről, kik ez emberbaráti intézetben nevelést és oktatást nyerne.

)(**A budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskolában** (VII. Damjanich utca 28/6 sz.) a rendes szaktanfolyamra való beiratások szeptember hó 1-től 5. napjaig lesznek. A tanfolyam három évig tart. Az intézet végbizonyítványa a kőmives, kőfaragó, vagy az ácsmunka terén munkakönyv váltására jogosít, három évi gyakorlat igazolása mellett pedig jogot ad a kőmives, a kőfaragó vagy az ácsmesterség önálló üzésére és az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. A végzett tanulók egyéves önkéntességi joggal bírnak.

Felvételi feltételek: 1. A 15. életév betöltése. 2. Ép és egészséges testi szervezet. 3. Négy középiskolai (gimnázium, reál, vagy polgári iskolai) osztály sikeresen történt bevégezése. 4. Az építő-ipar terén töltött legalább két hónapi gyakorlat. A jelentkezésnél előmutatandó iratok: 1. Kereszt-levél, vagy születési bizonyítvány. 2. Egészségi és himlőoltási bizonyítvány. 3. Az összes bevégzett középiskolai osztályokról szóló iskolai bizonyítványok. 4. Iparhatóságilag hitelesített gyakorlati bizonyítvány. 5. A kik a középiskolából való kilépésük után huzamosabb ideig voltak gyakorlatban, erkölcsi bizonyítványt is tartoznak bemutatni.

A felvételnél lefizetendő díjak: 1. Beiratási díj 4 kor. 2. Tandíj az első félévre 20 kor. 3. Szertári biztosíték 6 korona.

Séta a világ körül.

Pécs, július hó 24.

— **A rózsatisztelet.** Némely vidéken fiatal leányok rózsabimbót hordanak keblükön, hogy biztosítsák maguknak kedveseik szerelmét; a rózsalevelekhez is sok babonát fűznek. Azt a fiatal leányt, a kinek több udvarlója van, minden rózsaszíromnak egy-egy udvarlója nevét adja, azután a leveleket rászórja a vizre és aggódó arccal, dobogó szívvel lesi, melyik levél merül alá legutoljára, mert a legutolsó rózsaszírom, mely a felszínen marad, az igazi hű szerető. A sárga rózsza a szerelem kihülesét és romlását

jelzi, de egyszersmind a féltékenységnek is jelképe; szóval bánatot jelent. Nem így van az a tearózsával, mert az a hatalommal párosult szépségnek a jelvénye. Noha a rózsát a virágok királynőjének nevezik, sokan elibe helyezik a kevésbé feltűnő és díszes virágokat, annak dacára, hogy a rózsza mindig gyönyörködtet és magára vonja a figyelmet. De semmi sem lehet alkalmasabb az érdekes valóságokra, mint a nyíló rózsza. Annyi változatosság van a rózsákban és valamennyi szép. A La Frange rózsza a maga tökéletességében a legremekebb rózsza-példány, a mit csak látni; és mit jelképezhetne jobban, mint a leányos pirt, mi azt jelenti: »Ha szeretsz, be is bizonyítod.« A mohrózsabimbó, mely ritka és szerény: szerelmi vallomást jelent bájos színárnyalatával, mely szintén annyira hasonlít a leány fiatal, üde arc rózsás pirjához.

— **Epilog.** A nagy norvég triumvirátust, melynek tagjai voltak André, Fränkl és Strindborg is, odasorozza már a világ a tudomány vertanuinak sorába. Lehet, hogy még néhánykor bejárja majd a lapokat egy-egy szenzációs hír André expedíciójáról, lehet, hogy az utolsó, a vakmerő léghajósok vállalkozásának már csak epilogusa az a távirat, mely ma Koppenhágából érkezett, s mely jelenti, hogy ismét kifogtak a tengerből egy a léghajóhoz tartozó bojtát. A távirat a következő: A koppenhágai Ritzau-ügynökség ma Örebakból (Izland) Leithen át a következő, július 11-én feladott táviratot kapta: Julius 7-én Lopstedum mellett, északi szélesség 63 fok 41 perc és nyugati hosszúság 20 fok 43 perc alatt a tengeren egy földel és tartalom nélküli sértetlen parafa-bojtát találtak ezzel a jelzéssel: »André északsarki expedíciója 1896. 3. sz.« A bojtát a Botnia nevű dán gőzös a koppenhágai meteorológiai intézetbe viszi. A koppenhágai meteorológiai intézet is ugyanolyan táviratot kapott ma Örebackból, mint a Ritzau-ügynökség, azzal a különbséggel, hogy ez a távirat a nyugati hosszúság 20 fok 50 percét mondja a lelet helyének. A bojtát hozó »Botnia« nevű gőzöst péntekre várják oda. A meteorológiai intézet a bojtát mindjárt átadja a svéd-norvég követnek.

— **Tragédia.** Galicia spanyol városában egy Betanzos nevű kis faluban oly családi tragédia történt, melyet a legmerészebb fantáziájú regényíró sem tud elképzelni. A faluban egy négy tagból álló, általában becsült földműves család élt; apa, anya és két gyermek. Az idősebb gyermek, egy öt esztendő kis leány már maga kereste kenyerét; teheneket őrzött. Az apa mindik lelkére kötötte a kis leánynak, hogy vigyázzon a tehenekekre, nehogy az érett gabonához közel menjenek. Forrón tűzött alá a júliusi nap; az elbágyadt leányka elaludt a fűben, az őrizetlen állatok pedig nagy pusztítást vittek véghez az érett gabonán. Mikor ezt az apa meglátta, egy bottal kikergette a mezőre a tehenekeket s az alvó gyermekhez sietett, hogy a mulasztásért megfenyítse. A szerencsétlen kezű embernek első ütése a gyermek fejét érte — és halálos volt. A leánykának megrepedt a koponyája és azonnali halált okozott. Kétségbeesetten rohant haza a szerencsétlen gyilkos, hogy otthon mindent elmond a feleségének s aztán elemészti magát. Alig tudta otthon a megrémült asszonynak a történetet néhány szóval elmagyarázni; elrohant a közeli folyóhoz, hogy beleölje magát. Felesége utána rohant, s még elég jókor érkezett oda, hogy lássa, miként ragadják magukkal férje holttestét a hullámok. Megtörve a tájdalomtól és kétségbeeséstől, vándorogott haza néhány hetes csecsemő gyermekéhez. Iszonyu látvány tárult eléje; míg férje után rohant, a kis gyermeket a disznók kihúzták a bőséből és szétmarcangolták. Egy hang nélkül rogyott össze a szerencsétlen asszony: megszakadt a szive.

Művészet, irodalom.

© Baghy Gyula színtársulata Szigetvárott. Csütörtökön kezdette meg működését Szigetvárott Baghy Gyula jól szervezett színtársulataival. A „Nebántsvirág”-gal kezdte meg az előadást; a közönség nem a legnagyobb részvétele mellett. Pénteken a Görög rabszolgát játszották és sorra veszi a legújabb operetteket és színműveket. Baghy Gyula három évvel ezelőtt Pécsen is működött Somogyi színtársulatánál s mint elsőrendű színész, még élénk emlékezetében van a közönségnek.

Szerkesztői üzenet.

Arad és Vidéke. Semmi kifogásunk sincs vezércikkünk átvétele ellen, csak arra kérünk, hogy a forrást jelezni sziveskedjék, nehogy itteni lapársunk, a „Pécsi Napló” abba a kellemetlen helyzetbe kerüljön, hogy a mi vezércikkünket A. V. (Arad és Vidéke) jelzéssel leközzölje légy nappal azután, hogy nálunk megjelent; mint ezt az „Ipar és Kereskedelem” című, folyó hó 20-án megjelent cikkünkkel tette mai számában.

TÁVIRATOK.

— **A transzváli háboru.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Londoni hírek szerint Krüger elnök neje több burgher családdal együtt önként elhagyta Praetoriát.

A Daily Express jelenti, Mahadodorp-ból e hó 23-ról, hogy 600 nő és gyermek köztük Krüger elnök neje és Botha és Meyer tábornokok nejei is, Praetoriából Bebertonba érkeztek. Ma 250 hadifogoly érkezett ide. Az utóbbi három napon nagy ütközet volt Derbepoort mellett. A Praetoriától keletre vívott legutóbbi ütközetben 400 angol katona esett el.

Roberts lord jelenti Praetoriából, valószínűleg Natálon át, július 22-ki kelettel, hogy Methuen tábornok az ellenséget Oliantsnek mellett nagy veszteséggel szét-

szórta, Rustenburgot felszabadította, azután pedig egyesült *Baden-Powell* ezredessel.

— **A khinai háboru.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Washingtonból jelentik, hogy Hay államtitkár folyó hó 17-iki keletü khinai rendeletet tesz közzé, mely meghagyja a pekingi kormányzóknak. Cslic alkirálynak, hogy pontosan vizsgálja meg a külföldiek kártérítési igényeit.

A londoni reggeli lapok jelentik, hogy az ottani khinai követ Sengtól a következő. Shanghaiból keltezett táviratot kapta: E hó 18-iki keletü pekingi jelentés szerint a Csungli Jamen kiküldte Vempin helyettes államtitkárt, hogy látogassa meg az idegen követeket. A kiküldött *a német követ kivételével valamennyi idegen követet jó egészségben találta.*

Yunglu tábornok most azzal a kéréssel fordul a trónhoz, hogy az összes követeket fedezet mellett Tiencsinbe küldjék. abban a reményben, hogy akkor az egyesült hatalmak beszüntetik a hadműveleteket.

A londoni khinai követ tegnap két táviratot küldött Pekingbe a kormányának.

A khinai távirók igazgatója határozottan amellett van, hogy *engedjék meg az idegen követeknek, miszerint maguk küldhessenek táviratokat kormányaiknak.*

A francia külügyminiszter a csifui francia konzulnak július 21-én este 7 óra 50 perckor feladott és 23-án este 8 óra 40 perckor Párisba érkezett táviratát teszi közzé, mely következőleg szól: A kormányzó közölte velem, hogy Pekingből hozzá érkezett biztos jelentések szerint az idegen követek sértetlenek. A kormány minden szükséges intézkedést megtesz megszabadításukra. Pekingben a követek biztonságban vannak.

— **Milán nem megy Belgrádba.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti

távirata.) Bécsből jelentik, hogy Milán király még ott marad. Elutazását illetőleg nem történt még eddig semmi intézkedés.

— **Egy tőzsdematador bukása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Mint a tőzsdén beszélnek, *Schossberger* Nándor börzeveszteségei két millió koronára rugnak s ennek következtében ki is lépett a cégből; a fizetésképtelenség veszélye azonban a cég ellenében ki van zárva.

— **Borzasztó családi dráma.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Baráthfalván *Puskás* Mihály, aki folyton iszákoskodott, részeg állapotban családját megöléssel fenyegetve, e hó 22-én este késsel rontott feleségének, aki nagynehzen menekült előle. E miatt való felháborodásában 16 éves fia, midőn apja elaludt, *egy nagy késsel elvágta apja nyakát.*

A fiu anyjával a csendőrségre ment s ott bejelentették az esetet.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Nyilt-tér. *) Nyilatkozat.

Declava Ferenc úrnak a „Pécsi Figyelő” tegnap esti számában megjelent nyilatkozatára kijelentem, hogy segédársam *Majorossy* Viktor m. kir. huszárfőhadnagy távollétében egyoldalulag nem nyilatkozhatván, a netán teendő észrevételek vagy nyilatkozatok megtételére jogunkat segédársam hazajöveteléig fenntartom.
 Pécsen, 1900. július hó 24-én.

Horkai Elemér.

hirlapíró,
 mint Szebényi Simon ur megbízottja.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ezen rovat alatti hirdetések ára
 10 szóig 40 fillér, — minden
 további szó 4 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

KISHIRDETÉSEK elfogadtatnak a kiadóhivatalban és az elárúsító helyeken.

Lapunk egyes számai kaphatók és kishirdetések elfogadtatnak a következő helyeken:

Breisach Aranka,
 (tőzsde, Irgalmasok-utca 2. sz.)

Grosz József,
 (tőzsde, Jókai-tér.)

Gyimóthy Gyula,
 (fűszerkereskedés, Vásár-tér sarkán.)

Habler Anna,
 (tőzsde, Pécsi Takarékpénztár átellen.)

Herdlein-féle tőzsde,
 (Király-u. Lyceum-templom átellen.)

Kugler József,
 (fűszerkereskedő, Makár-utca)

Léhner Béla,
 (fűszerkereskedés, Korona-vendéglő.)

Molnár János,
 (fűszerkereskedés, Király-utca.)

Rözge István,
 (fűszerkereskedés, Bátor és Klimó-u. sark.)

Sipos János,
 (fűszerkereskedés, Pálya-utca.)

Özv. Tausz Vilmosné,
 (dohánytőzsde, Király-utca 1. sz.)

Legszebb névjegyek, meghívók és egyéb nyomtatványok Taizs József könyvnyomdájában kaphatók.

Ugyanott *írószer*ek és *papírok* nagy választékban raktáron tartanak.

Friss francia barack kapható: *Kindl Ferenc* skóki szőlőjében.

Nagy könyves-almárium megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Vasalt boltajtó, használt, 15 frtért eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Bármely perctől kezdve kiadó az Árpád-utca 31. sz. alatt egy földszintes, egy szoba, konyhából álló utcai lakás.

Meyer-Lexikon, II-ik kiadás, 20 kötet, teljesen jó állapotban, jutányosan eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Duplex petroleum lámpák — gázvilágítás bevezetése miatt — olcsó áron eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Cserépkályhák, régi alakúak, olcsó áron eladók. Érdekklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz.